

Stop het herinvoeren van de dominantietheorie in hondentraining!

Amerikaanse dierenartsen zijn bezorgd over de achterhaalde en confronterende adviezen die worden gegeven door de hondenfluisteraar.

Wat achtergrondinformatie.

In de VS loopt net als hier een serie “ De Hondenfluisteraar”op televisie. Deze propageert er het gebruik van de dominantiemethode voor de onderdrukking van bijna elk ongewenst gedrag bij honden. Dierenartsen worden meer en meer geconfronteerd met de negatieve gevolgen van deze praktijken. Nadat er gedurende een periode is geprobeerd om via communicatie tot een meer genuanceerde benadering te komen, is men momenteel in een stellingenoorlog gewikkeld geraakt. Aan de ene kant polariseren zich diegenen die zich “de specialisten van het werkveld” noemen en aan de andere kant de mensen die eerder een wetenschappelijk onderbouwde benadering verkiezen. Omdat ook hier in ons land stilaan weer een terugslag van de slinger te merken valt (“de koekskesmethode heeft afgedaan” en er wordt stilaan weer meer strafgericht getraind), dachten we dat het wenselijk zou zijn om nu alvast kennis te nemen van de mening van onze Amerikaanse collega’s.

In een artikel geschreven door Timothy Kim voor the VIN News Services (5 feb.09), een on-line informatiebron voor dierenartsen hebben vertegenwoordigers van de American Veterinary Society of Animal Behavior (AVSAB) hun bezorgdheid uitgesproken over de hondentrainingsadviezen die worden gegeven door de “hondenfluisteraar” in zijn reality TV show, The Dog Whisperer. De AVSAB is zo bezorgd dat ze zelfs een officieel standpunt hebben ingenomen, (Position Statement on the Use of Dominance Theory in Behavior Modification of Animals) om de ongelukkige en vergaande invloed van de show van Millan te counteren.

In hun officieel standpunt toont de AVSAB aan dat de dominantietheorie die de kern is van de benadering door de hondenfluisteraar meermaals is weerlegd door specialisten in diergedrag en dat het een ernstige reden is voor agressie bij honden. Dr. Laurie Bergman, een bestuurslid van AVSAB stelt : “ We waren een tijdje weg geraakt van de dominantietheorie en van strafmethodes, maar ongelukkig genoeg heeft “de hondenfluisteraar” het terug gebracht. De dominantietheorie was typisch voorgesteld als dé reden voor het misdragen van een hond. Ze gaat er in de eerste plaats van uit dat de hond net als de wolf een roedeldier is en dat de dominante rol daar wordt gespeeld door de alfa reu. Men gaat er van uit dat om het misdragen van een hond te counteren (of eerder “diens pogingen om de macht te grijpen” zoals hij het omschrijft) een persoon de rol van de dominante alfa reu moet overnemen en met kracht en dwang de hond dwingen zich te onderwerpen. Het artikel omschrijft dan een paar van de gebruikte technieken: strafgerichte correcties, alfa roll’s (waarbij de hond in een rughouding wordt gedwongen) en flooding, een techniek waarbij de hond wordt blootgesteld aan iets wat hem angstig maakt zonder de kans te hebben zich er aan te onttrekken. In een aantal van de video’s ziet men hem rukken aan een slipketting waarbij één hond zelfs op zijn zijde valt, snakkend naar adem. De AVSAB heeft over deze straftechnieken ook een aparte position paper gepubliceerd.

De dominantie/hiërarchie theorie werd voor de eerste keer naar voor gebracht in 1922 door Thorleif Schjelderup-Ebbe in zijn research over kippen. Het werd populair door de Monniken van New Skete met hun publicatie "How to Be Your Dog's Best Friend." Dit, ondertussen zwaar gedateerd boek vertrekt van het uitgangspunt dat wanneer we een goede relatie met de hond willen, we hem moeten behandelen zoals een volwassen wolf een wolfpuppy behandelt, of ten minste zoals de monniken denken dat deze dat doen. Veel van wat zij voorstellen is gebaseerd op angst en straffen. Dank zij het werk van Dr. L. David Mech, weten we ondertussen dat deze theorie niet kan toegepast worden op wolven in een natuurlijk, vrije, omgeving. Onderzoek door Dr. Ray and Lorna Coppinger (DOGS: A New Understanding of Canine Origin, Behavior, and Evolution (Scribner, NY, 2001; Univ. Chicago Press, 2002), heeft ons laten begrijpen dat, ook al is de wolf nauw verwant met de hond, deze laatste geen jager en zelfs geen roedeldier is. Honden zijn in eerste orde aaseters en wanneer ze wild leven, dan leven ze vaak alleen of in losse groepen.

Wat betekent dit dan allemaal? Het betekent niet meer of minder dan dat de zoveel jaren gebruikte theorie van de dominante wolf, een slecht model is om wolvengedrag te beschrijven en nog een slechter model om je hond op te voeden.

Helaas, zoals er nog steeds mensen zijn die geloven in een aarde die plat is, zijn er nog steeds mensen die naar trainingsmiddelen grijpen die gebaseerd zijn op confrontatie en angst.

De AVSAB is niet de eerste die waarschuwt tegen deze technieken. Reeds op 23 februari 2006 citeerde de New York Times dr. Nicholas Dodman [veterinary behaviorist en director of the Animal Behavior Clinic at Tufts University] die verklaarde dat een programma zoals "De Hondenfluisteraar" een karikatuur is van wat gedragstherapie moet zijn. "Zijn technieken zijn dieronvriendelijk, achterhaald en ongepast." Dr. Sophia Yin, eveneens lid van de AVSAB board, waarschuwt de dierenartsen om hondentrainers die de deze strafgerichte theorie en praktijk aanhangen ten stelligste te mijden. " De AVSAB raadt dierenartsen aan niet door te verwijzen naar trainers of gedragstherapeuten die de dominantietheorie aankleven en de confronterende gedragswijzigingstechnieken die er bij horen toepassen.

Misschien al iets om toch maar ook bij ons over na te denken?

Rudy De Meester

Dierenarts, specialist gedragsdiergeneeskunde